

הַלְבוֹת עֲרָכִים וְחֲרָמִים פֶּרֶק ב

א. הָאוֹמֵר עֶרֶךְ יָדִי אוֹ רִגְלִי אוֹ עֵינִי עָלַי, אוֹ שֹׁאֵמֵר עֶרֶךְ יָד זֶה אוֹ עֵינָיו עָלַי לֹא אָמַר כָּלוּם. עֶרֶךְ לְבִי אוֹ כְּבִדִּי עָלַי, אוֹ עֶרֶךְ לְבֹ אוֹ כְּבִדּוֹ שֶׁלְּפָלוֹנִי עָלַי נוֹתֵן עֶרֶךְ כָּלוּ; וְכֵן כָּל אֶבֶר שֹׁאֵם יִנָּטֵל מִן הַחֵי, יָמוּת אִם אָמַר עֲרָכּוֹ עָלַי, נוֹתֵן עֶרֶךְ כָּלוּ. אָמַר חֲצִי עֲרָכִי עָלַי, נוֹתֵן חֲצִי עֲרָכּוֹ; עֶרֶךְ חֲצִי עָלַי נוֹתֵן עֶרֶךְ כָּלוּ, שֹׁאֵי אִפְשָׁר שִׁינָטֵל חֲצִיו וְיִחְיֶה.

ב. הָאוֹמֵר דָּמִי יָדִי עָלַי, אוֹ דָּמִי יָד פָּלוֹנִי עָלַי שָׁמִין אוֹתוֹ כִּמָּה הוּא שׁוֹוֶה בִּיד, וְכִמָּה הוּא שׁוֹוֶה בְּלֹא יָד; וְנוֹתֵן לְהִקְדָּשׁ. כִּיצַד: אִם נִמְכָּר הוּא כָּלוּ, יִשְׁוֶה חֲמִשִּׁים, וְאִם יִמְכָּר חוּץ מִיָּדוֹ שֶׁתִּשְׁאָר יָדוֹ זֶה לְבַעֲלָיו וְלֹא יִהְיֶה לְלוֹקַח בָּהּ כָּלוּם, יִשְׁוֶה אַרְבָּעִים נִמְצָא זֶה יִתְחַיֵּב לְשַׁלֵּם לְהִקְדָּשׁ עֲשָׂרָה. וְכֵן כָּל כִּיּוּצָא בְּזֶה.

ג. הָאוֹמֵר דָּמִי רֹאשִׁי אוֹ כְּבִדִּי עָלַי, אוֹ דָּמִי רֹאשׁוֹ אוֹ לְבֹ שֶׁלְּפָלוֹנִי עָלַי נוֹתֵן דָּמִי כָּלוּ. וְכֵן הָאוֹמֵר דָּמִי חֲצִי עָלַי, נוֹתֵן דָּמִי כָּלוּ; אֲבָל הָאוֹמֵר חֲצִי דָּמִי עָלַי, נוֹתֵן חֲצִי דָּמָיו.

ד. הָאוֹמֵר מִשְׁקָלִי עָלַי, אוֹ מִשְׁקָל פָּלוֹנִי נוֹתֵן מִשְׁקָלוֹ: אִם כֶּסֶף, כֶּסֶף, וְאִם זָהָב, זָהָב כִּמּוֹ שֶׁפָּרַשׁ. אָמַר מִשְׁקָל יָדִי, אוֹ רִגְלִי עָלַי רוֹאִין כִּמָּה הִיא רְאוּיָה לְשִׁקָּל, וְנוֹתֵן מִמִּין שֶׁפָּרַשׁ. וְעַד הֵיכָן הִיא הֵיךְ לְעַנֵּין זֶה, עַד הָאֲצִיל; וְהִרְגֵּל, עַד הָאֲרַכָּבָה: לְפִי שְׁבַנְדָּרִים, הוֹלְכִין אַחֵר לְשׁוֹן בְּנֵי אָדָם.

ה. הָאוֹמֵר קוֹמָתִי עָלַי, כֶּסֶף אוֹ זָהָב נוֹתֵן שְׂרָבִיט שֶׁאֵינוֹ נִכְפָּף מְלֹא קוֹמָתוֹ, מִמִּין שֶׁפָּרַשׁ; אָמַר מְלֹא קוֹמָתִי עָלַי נוֹתֵן אֶפְלוֹ שְׂרָבִיט הַנִּכְפָּף, מִמִּין שֶׁפָּרַשׁ.

ו. הָאוֹמֵר מִשְׁקָלִי עָלַי, וְלֹא פָּרַשׁ מֵאִיזָה מִין אִם הָיָה עֹשִׂיר בְּיוֹתֵר, וְנִתְפָּן לְמִתְנָה מְרַבָּה נוֹתֵן מִשְׁקָלוֹ זָהָב; וְהוּא הַדִּין בְּאוֹמֵר מִשְׁקָל יָדִי אוֹ רִגְלִי אוֹ קוֹמָתִי עָלַי, וְלֹא פָּרַשׁ מֵאִיזָה מִין נוֹתֵן זָהָב. וְאִם אֵינוֹ מְפָלֵג בְּעֹשִׁירוֹת נוֹתֵן מִשְׁקָלוֹ אוֹ מִשְׁקָל יָדוֹ מִדְּבָרִים שֶׁדִּרְכָּן לְהִשְׁקָל בְּאוֹתוֹ מְקוֹם, אֶפְלוֹ פְּרוֹת; וְכֵן נוֹתֵן שְׂרָבִיט מְלֹא קוֹמָתוֹ, אֶפְלוֹ שְׁלֻעֵץ: הַכֹּל לְפִי מְמוֹנוֹ, וְדַעְתּוֹ.

ז. הָאוֹמֵר עֲמָדִי עָלַי, יְשִׁיבָתִי עָלַי, אוֹ מְקוֹם יְשִׁיבָתִי עָלַי, רַחְבִּי עָלַי, עֲבִי עָלַי, הִקְפִּי עָלַי כָּל אֵלּוֹ סִפֵּק, וּמִבִּיא לְפִי מְמוֹנוֹ: עַד שִׁיאֲמַר, לֹא כֵךְ נִתְכַּוְּנָתִי. וְאִם מֵת, יִתְּנוּ הַיּוֹרְשִׁין פָּחוֹת שְׁבַלְשׁוֹנוֹת.

ח. הָאוֹמֵר הָרִי עָלַי מִטְּבַע כֶּסֶף, לֹא יִפְחַת מִדינָר כֶּסֶף; מִטְּבַע נַחֲשֶׁת, לֹא יִפְחַת מִמָּעָה כֶּסֶף. הָרִי עָלַי בְּרוֹזֵל, לֹא יִפְחַת מֵאֲמָה עַל אֲמָה לְכֻלָּה עוֹרֵב שֶׁהָיָה בְּמִקְדָּשׁ לְמַעֲלָה בְּגַג הַהִיכָל, כִּמּוֹ שִׁיתְבָּאֵר בְּמִקְוָמוֹ.

ט. הָאוֹמֵר הָרִי עָלַי כֶּסֶף אוֹ זָהָב, וְלֹא הַזְכִּיר מִטְּבַע יָבִיא לְשׁוֹן שְׁלֹכֶסֶף אוֹ שְׁלֹזָהָב: יִהְיֶה מִשְׁקָלָהּ כְּדִי שִׁיאֲמַר, לֹא עַד כֵךְ נִתְכַּוְּנָתִי. וְכֵן אִם פָּרַשׁ הַמִּשְׁקָל, וְשָׁכַח כִּמָּה פָּרַשׁ יָבִיא עַד שִׁיאֲמַר, לֹא עַד כֵךְ נִתְכַּוְּנָתִי.

י. אֶחָד הָאוֹמֵר דָּמִי עָלַי, אוֹ דָּמִי פָּלוֹנִי עָלַי, אוֹ הָאוֹמֵר הָרִי עָלַי מָנָה, אוֹ חֲמִשִּׁים, אוֹ כֶּסֶף, אוֹ זָהָב הַכֹּל, הֵן הַנִּקְרָאִין חֲיָבִי דָּמִים; וְהַדָּמִים וְהָעֲרָכִים לְבִדָּק הַבֵּית, כִּמּוֹ שֶׁבִּאֲרָנוּ.

יא. שְׁתֵּי לְשָׁכוֹת הָיוּ בְּמִקְדָּשׁ אַחַת לְשִׁפְתַּת חֲשָׁיִים, וְאַחַת

לשַׁכַּת הַכֵּלִים : לשַׁכַּת חֲשָׁיִים יֵרָאִי חֵטָא נֹתֵנִין לְתוֹכָהּ בַּחֲשָׁאִי, וְעֲנִיִּים בְּנֵי טוֹבִים מִתְּפָרְנִסִּין מִמָּנָה בַּחֲשָׁאִי. לְשַׁכַּת הַכֵּלִים כָּל מִי שֶׁהִתְנַדֵּב כָּלִי זֹרֶקוֹ לְתוֹכָהּ, וְאַחַת לְשִׁלּוּשִׁים יוֹם הַגְזָפְרִין פּוֹתְחִין אוֹתָהּ: כָּל כָּלִי שֶׁנִּמְצָא בּוֹ צֶרֶךְ לְבַדֵּק הַבַּיִת, מְנִיחִין אוֹתוֹ; וְהַשָּׂאֵר נִמְפָּרִין, וְדַמִּיהֶן נוֹפְלִין לְלִשְׁכַּת בֶּדֶק הַבַּיִת.

יב. הַצָּרְכוֹ לְקַדְּשֵׁי מִזְבֵּחַ, וְלֹא הַסְּפִיקָה לָהֶן תְּרוּמַת הַלִּשְׁכָּה מוֹצִיאִין אֶת הָרָאוּי לָהֶן מִקְדָּשֵׁי בֶּדֶק הַבַּיִת; אֲבָל אִם הַצָּרְכוֹ לְבַדֵּק הַבַּיִת, וְלֹא מִצְאוּ בְּלִשְׁכַּת בֶּדֶק הַבַּיִת דְּבַר הַמְּסַפֵּק לָהֶן אֵין מוֹצִיאִין אֶת הָרָאוּי לָהֶן מִקְדָּשֵׁי הַמִּזְבֵּחַ.